

Obavijest o uvođenju novog sustava poravnanja (SKDD-CCP)

Sukladno Uredbi (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju, osnovan je SKDD-CCP radi pružanja usluga središnje druge ugovorne strane.

OTP banka d.d. (dalje u tekstu: banka) je obvezna u skladu s člankom 39. Uredbe EMIR, upoznati klijente s mogućnošću odabira, odnosno odvajanja računa zajedničkog klijenta i odvajanja računa izdvojenog klijenta, obavijestiti ih o razinama zaštite, kao i o troškovima, odnosno rizicima povezanim s odabirom računa.

Poslove poravnanja transakcija primjerenih financijskih instrumenata na domaćem tržištu kapitala od 3. siječnja 2022. početak će obavljati SKDD-CCP Smart Clear d.d. (SKDD-CCP).

Obavijest sačinjava sažetak o postupku poravnanja transakcija na domaćem tržištu koji se provodi u sustavu poravnanja kojim upravlja SKDD-CCP, kao druga ugovorna strana.

Središnja druga ugovorna strana (CCP) je pravna osoba, osnovana od strane SKDD-a, koja posreduje između drugih ugovornih strana koje trguju na financijskom tržištu (Zagrebačka burza) i osiguravaju uspješnu namiru obveza koje proizlaze iz transakcija. SKDD-CCP procesom novacije postaje kupac svakom prodavatelju i prodavatelj svakom kupcu i na taj način osigurava ispunjenje transakcija te reducira sistemski rizik tržišta.

Poravnanje

Banka je u sustavu SKDD-CCP-a odabrala vrstu člana kao CM (clear member), odnosno pojedinačni Član Sustava, koji može obavljati poravnanje isključivo za transakcije koje je sklopio na Zagrebačkoj burzi i za novirane transakcije koje je prihvatio u postupku prijena.

Banka će transakcije svojih klijenta, proizišle iz izvršenih naloga na Zagrebačkoj burzi, namirivati u korist i na teret vlastitog zbirnog (omnibus) računa za klijente otvorenog kod SKDD-CCP, ako se radi o financijskim instrumentima prikladnim za namiru kroz CCP.

Poravnanja transakcija izvršenih na Zagrebačkoj burzi detaljnije su opisana u Pravilima poravnanja SKDD-CCP-a koja su dostupna na službenim internetskim stranicama SKDD-CCP-a.

Segregacija računa u SKDD-CCP-u

Sustav SKDD-CCP-ja razlikuje tri vrste klijenata (računa):

- kućni račun (za imovinu banke),
- zajednički klijent (za imovinu više klijenata banke),
- izdvojeni klijent (za imovinu individualnog klijenta banke).

Banka svoje vlastite transakcije poravnava koristeći vlastiti kućni račun (imovina člana) otvoren u sustavu poravnanja SKDD-CCP-a i on je odvojen od ostalih računa koje banka vodi u SKDD-CCP-u za ostale klijente te se kolateral i pozicije vežu uz banku kao Člana.

Za poravnanje transakcija koje banka sklapa za račun svojih klijenata, u SKDD-CCP-u se nude dvije razine odvajanja računa, a to su „zajednički klijent“ i „izdvojeni klijent“.

Mogućnosti računa koje banka nudi klijentu za odabir da preko njih može poravnavati svoje transakcije proizišle na Zagrebačkoj burzi su sljedeće:

- Račun zajedničkog klijenta (Redovni OSA račun)
- Dodatni račun zajedničkog klijenta (Dodatni OSA račun)
- Račun izdvojenog klijenta (ISA račun)

Klijent u svakom trenutku, ako želi, može pismenim putem od banke zatražiti otvaranje svog posebnog individualnog računa preko kojeg će namirivati vlastite transakcije.

U slučaju da klijent ne zatraži otvaranje zasebnog računa, banka će transakcije svojih klijenata proizišlih na uređenom tržištu namirivati korištenjem vlastitog zbirnog (omnibus) računa za klijente otvorenog kod SKDD-CCP, bez dodatnih troškova za otvaranje i vođenje navedenog računa.

Kod izbora vrste računa, klijent treba voditi računa o sljedećim činjenicama:

- Omnibus račun se otvara u ime banke, a za račun klijenata pri čemu se kolateral i netirane pozicije povezuju uz više klijenata te se pojavljuje rizik prijenosa poslovanja.
- Individualni račun otvara se u ime banke, a za račun točno određenog klijenta uz kojeg se povezuju kolateral i netirane pozicije te isti nije izložen rizicima drugih klijenata i zaštićen je od rizika banke. U slučaju prijenosa poslovanja na drugog člana SKDD-CCP-a, klijent samostalno odlučuje na koga će prenijeti račun i imovinu, s obzirom na to da nije vezan za odluke drugih klijenata banke.

Kolateral potreban za osiguranje i zaštitu od rizika namire transakcija izvršenih na Zagrebačkoj burzi banka će izdvojiti iz vlastitih sredstava.

Kolateral potreban za osiguranje i zaštitu od rizika namire transakcija preko posebnog individualnog računa klijenta u SKDD-CCP-u banka će izdvojiti iz vlastitih sredstava, ako s klijentom nije drugačije ugovoreno.

U slučaju da se u odnosu na banku pokrene postupak isključenja iz sustava poravnanja SKDD-CCP-a, pokreće se mehanizam prijenosa poslovanja. SKDD-CCP će provesti prijenos prava i obveza s računa kojima upravlja banka na račune kojima upravlja drugi član sustava poravnanja SKDD-CCP-a kojeg odaberu klijenti banke, sve bez pristanka banke.

Troškovi koji se odnose na odabir računa (razinu odvajanja)

Troškovi za klijenta ovise o vrsti odabranog računa u sustavu poravnanja SKDD-CCP-a.

Otvaranje i održavanje redovnog zajedničkog računa klijenta se ne naplaćuje.

Trošak otvaranja i održavanja dodatnog zbirnog računa pozicija za klijente (OSA) iznosi 2.389,01 EUR / 18.000,00 kuna.

Trošak otvaranja i održavanja računa pozicija izdvojenog (individualnog) klijenta (ISA) iznosi 3.981,68 EUR / 30.000,00 kuna.

Trošak otvaranja i održavanja dodatnog računa pozicija za izdvojenog (individualnog) klijenta (ISA) iznosi 398,17 EUR / 3.000,00 kuna.

Navedene iznose potrebno je predujmiti prije otvaranja računa.

Implikacije razina odvajanja - mjerodavno insolventijsko pravo

Ukoliko dođe do otvaranja postupka zbog insolventnosti nad Bankom, u sustavu poravnanja SKDD-CCP-a, na prava i obveze koje proizlaze iz sudjelovanja ili su povezane s Bankom primjenjuje se hrvatsko pravo.

Pokretanje postupka zbog insolventnosti smatra se povredom Pravila poravnanja, u kojem slučaju SKDD-CCP donosi odluku o isključenju Banke iz članstva te pokreće postupak prijenosa poslovanja Banke na drugog člana sustava poravnanja.

Prijenos poslovanja obuhvaća prijenos svih prava i obveza s računa u sustavu poravnanja kojima upravlja Banka koja je u postupku isključenja, na drugog člana u sustavu poravnanja kojeg su Klijenti Banke izabrali, sve bez pristanka Banke.

Jedan od preduvjeta prijenosa poslovanja u sustavu poravnanja je zahtjev Klijenta za prijenos poslovanja, kao i izričit pristanak drugog člana sustava poravnanja, koji tim činom preuzima prava i obveze, dok ih istodobno Banka gubi.

Uvjeti prijenosa poslovanja definirani su detaljno Pravilima poravnanja SKDD-CCP-a, pri čemu je potrebno ispuniti sve zahtjeve navedene u dokumentu.

Račun koji je Klijent odabrao u sustavu poravnanja ima važnu ulogu u procesu prijenosa poslovanja na drugog člana. Ukoliko se radi o Omnibus računu Banke, potreban je pristanak svih klijenata računa, dok drugi

član u sustavu poravnanja, koji preuzima prava i obveze, treba prihvatiti cjelokupnu imovinu i pozicije s navedenog Omnibus računa. Ako se vrši prijenos poslovanja individualnog računa, Klijent samostalno i neovisno o drugim Klijentima Banke, odlučuje na kojeg Člana u sustavu poravnanja će izvršiti prijenos svoj računa.

Službeni zahtjev za prijenos poslovanja Klijent je dužan podnijeti na odgovarajućem obrascu koji se nalazi na internetskim stranicama SKDD-CCP-a, najkasnije četiri sata od trenutka objave odluke o isključenju Banke na internetskim stranicama SKDD-CCP-a.

Prilikom procesa prijenosa poslovanja, SKDD-CCP će poduzimati sve mjere definirane u Pravilima poravnanja.

SKDD-CCP će po zaprimljenom zahtjevu, ako su ispunjeni svi uvjeti za prijenos poslovanja, postupiti bez odgode. Ako se prijenos na Člana na kojeg se obavlja prijenos poslovanja nije dogodio iz bilo kojeg razloga tijekom unaprijed definiranog razdoblja, SKDD-CCP može poduzeti sve mjere predviđene Pravilima poravnanja za aktivno upravljanje rizicima u odnosu na te pozicije.

Napomena:

Ova obavijest ne sadržava pravni, porezni ili bilo koji drugi oblik savjeta, odnosno mišljenje ili preporuku. Sadržaj dokumenta namijenjen je isključivo za informativne svrhe.

Banka ne preuzima nikakvu odgovornost za bilo kakvu štetu ili gubitak, uključujući i izmaklu dobit, koji nastanu klijentu ili bilo kojoj trećoj strani zbog oslanjanja na sadržaj ovog dokumenta.

Za sadržaj ove obavijesti korišteni su javno dostupni dokumenti objavljeni na službenim internetskim stranicama SKDD-CCP-a, <https://www.skddccp.hr/portal>.

Split, 23. kolovoza 2022.